

Το Αθέατο Μουσείο

The Unseen Museum

Θεοί και ήρωες από τη Μικρά Ασία

Gods and heroes

from Asia Minor

Kατά την τριετία της Ελληνικής Διοίκησης Σμύρνης, από τον Μάιο του 1919 μέχρι τον Αύγουστο του 1922, το νεοσυσταθέν Τμήμα Αρχαιοτήτων πραγματοποίησε σπουδαίο αρχαιολογικό έργο στη δυτική Μικρά Ασία. Πρωταγωνιστές του ήταν οι Έλληνες αρχαιολόγοι Γεώργιος Π. Οικονόμος (1883-1951), Κωνσταντίνος Κουρουνιώτης (1872-1945), Νικόλαος Λάσκαρης (1898-1924) και Ευστράτιος Παρασκευαΐδης (1896-1969). Οι έρευνες τους επικεντρώθηκαν στην Έφεσο, στη Νύσα του ποταμού Μαιάνδρου, στις Κλαζομενές και αλλού.

Στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο φυλάσσονται σήμερα ποικίλα ευρήματα από τη Μικρά Ασία. Λίγα μόνον από αυτά συνδέονται με τη Μικρασιατική εκστρατεία. Το χάλκινο αγαλματίδιο Ηρακλή (ΕΑΜ X 15066), ρωμαϊκών χρόνων, που παρουσιάζεται εδώ, ήρθε στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο από την Προύσα, το 1925, χάρη σε ενέργειες του Ευστράτιου Παρασκευαΐδη. Ο κουρασμένος ήρωας παριστάνεται αναπαυόμενος μετά τους άθλους του, στηριγμένος στο ρόπαλό του.

Τα δύο πήλινα συμπλέγματα ερωτευμένων ζευγαριών που παρουσιάζονται μαζί του χρονολογούνται στους ελληνιστικούς χρόνους. Πιθανόν να προέρχονται από την αρχαία πόλη Μύρινα της Μικράς Ασίας, γνωστή για την αγάπη της στα περίτεχνα ειδώλια. Περιήλθαν στο Μουσείο πριν από το 1921, από αγορές. Στο μεγαλύτερο πήλινο σύμπλεγμα (ΕΑΜ A 4829) αναγνωρίζουμε το φτερωτό ζεύγος του Έρωτα και της Ψυχής, που σχετίζεται με μια πλατωνική παραβολή για την αγάπη (Πλάτων, *Φαῖδρος*, Συμπόσιον 4, 28 και 6, 24). Το άλλο πήλινο σύμπλεγμα (ΕΑΜ A 4824) πιθανόν παριστάνει την Αφροδίτη και τον Άδωνι, θέση της βλάστησης και εραστή της, κατά τη στιγμή του αποχαιρετισμού τους, πριν από τον ξαφνικό του θάνατο σε κυνήγι αγριόχοιρου (Σαπφώ, Lobel-Page απόσπ. 140, Οβιδίος, *Metamorphoses*, 10, 708-739).

During the three-year period of the Greek Administration of Smyrna, from May 1919 to August 1922, the newly-founded Department of Antiquities conducted important archaeological research in western Asia Minor. The Greek archaeologists Georgios P. Oikonomos (1883-1951), Konstantinos Kourouniotis (1872-1945), Nikolaos Laskaris (1898-1924) and Eustratios Paraskevaidis (1896-1969) led this project. Their research work focused in Ephesos, Nysa by the river Meander, in Klazomenai and other areas.

Various finds from Asia Minor are kept today in the National Archaeological Museum. Only very few of these are connected to the Asia Minor Expedition. The bronze Herakles statuette (NAM X 15066), of the Roman period, from Prousa (Bursa), shown here, came to the National Archaeological Museum in 1925, thanks to the actions of Eustratios Paraskevaidis. The fatigued hero is represented resting after his labors, supported on his club.

The two terracotta complexes of love couples that are presented together with the bronze statuette are dated in Hellenistic times.

They were probably found in Myrina, Asia Minor and came to the

Museum before 1921, through purchases. The winged figures of Eros

and Psyche are represented in the larger terracotta complex (NAM A 4829).

This amorous couple is connected to a Platonic parable

on love (Plato, *Phaedrus*, *Symposium* 4, 28 and 6, 24).

The figures of the other terracotta complex (NAM A 4824) can be considered to

represent Aphrodite and Adonis, a god of nature and lover of this

goddess, embraced at the moment before the latter's premature

death in a wild boar hunt (Sappho, Lobel-Page fragment 140, Ovid,

Metamorphoses, 10, 708-739).

